

Informacja dodatkowa

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gmina Domaradz
1.2	siedzibę jednostki
	Domaradz
1.3	adres jednostki
	36-230 Domaradz 345
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	<p>W ramach zadań własnych przedmiotem działalności urzędu gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, do których zaliczyć należy w szczególności sprawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej - gminnych dróg, ulic, mostów, placów - wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych - gminnego budownictwa mieszkaniowego, - kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych - targowisk - zieleni gminnej i zadrzewień - porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego - utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych - promocji gminy - współpracy z organizacjami pozarządowymi. <p>Oprócz zadań własnych urząd gminy realizuje też zadania zlecone przez organy administracji rządowej, a w szczególności prowadzenie ewidencji ludności, USC, kwalifikacja wojskowa, ewidencja działalności gospodarczej, obrona cywilna.</p>
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2025 r. – 31.12.2025 r.

3.	<p>wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne</p> <p>Sprawozdanie łączne obejmuje dane ze sprawozdań samorządowych jednostek budżetowych: Urząd Gminy Domaradz, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Domaradzu, Zespół Szkół w Golcowej, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Golcowej, Szkoła Podstawowa w Baryczy, Zespół Obsługi Szkół w Domaradzu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaradzu.</p>
4.	<p>omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)</p> <p><u>Zasady rachunkowości przyjęte w Urzędzie Gminy Domaradz:</u></p> <p>I. Wartości niematerialne i prawne w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku zakupu – według cen nabycia; 2) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej; 3) w przypadku spadku lub darowizny – według wartości określonej w umowie o przekazaniu lub według wartości godziwej. <p>Wartości niematerialne i prawne bez względu na wartość o okresie używania dłuższym niż rok, podlegają odpisom amortyzacyjnym metodą liniową, według zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustala się następujące stawki amortyzacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich – 50%; 2) od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 20%. <p>Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia wartości niematerialnych i prawnych do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 400 „Amortyzacja” i są naliczane i księgowane jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.</p> <p>Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.</p> <p>Aktualizację programu komputerowego zalicza się bezpośrednio w koszty.</p> <p>II. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) środki trwałe; 2) pozostałe środki trwałe; 3) środki trwałe w budowie (inwestycje). <p>Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku zakupu – według cen nabycia; 2) w przypadku wytworzenia – według kosztów wytworzenia; 2) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej; 3) w przypadku spadku lub darowizny – według wartości określonej w umowie o przekazaniu lub według wartości godziwej; 4) w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu lub według wartości godziwej. <p>Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.</p> <p>Środki trwałe obejmują w szczególności:</p>

- 1) grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu;
- 2) budynki i budowle, a także będące odrębną własnością lokale;
- 3) maszyny i urządzenia;
- 4) środki transportu i inne rzeczy;
- 5) ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji to wartość początkową tych środków powiększa się o sumę nakładów na ich ulepszenie, w tym także o nakłady na nabycie części składowych, części dodatkowych, części peryferyjnych.

Nakładami na ulepszenie środków trwałych są nakłady powodujące zwiększenie wartości użytkowej tych środków z dniem przekazania ich do użytkowania.

Do nakładów na ulepszenie środków trwałych zalicza się:

- 1) przebudowę czyli zmianę polegającą na poprawieniu istniejącego stanu środków trwałych na inny;
- 2) rozbudowę czyli powiększenie albo rozszerzenie składników majątkowych, w szczególności zaś budynków i budowli;
- 3) rekonstrukcję czyli odtworzenie lub odbudowanie zużytych całkowicie lub częściowo składników majątkowych;
- 4) modernizację czyli unowocześnienie środków trwałych.

Środki trwałe podlegają odpisom amortyzacyjnym, z wyjątkiem gruntów, metodą liniową, według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Prawo użytkowania wieczystego gruntów amortyzuje się według indywidualnie ustalonych stawek amortyzacyjnych. Przy ustalaniu indywidualnej stawki amortyzacji przyjmuje się, że okres ekonomicznej użyteczności prawa użytkowania wieczystego wynosi maksymalnie 40 lat, nawet jeśli zgodnie z umową użytkowania wieczystego okres ten jest dłuższy. Jeśli czas, w jakim jednostka ma prawo użytkować wieczyste grunty, jest krótszy od 40 lat – okres ekonomicznej użyteczności prawa ustalają się na tyle lat, ile jednostka ma zgodnie z umową korzystać z prawa. W przypadku gruntów zabudowanych okres ekonomicznej użyteczności prawa użytkowania wieczystego nie może być dłuższy niż okres ekonomicznej użyteczności posadowionych na nim budynków i budowli.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” i jest naliczana i księgowana jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza, wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów. Wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz.

Umarza się jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania pozostałe środki trwałe:

- 1) odzież i umundurowanie;
- 2) meble i dywany;
- 3) inwentarz żywy;
- 4) pozostałe środki trwałe o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania (wartość równa lub niższa niż 10.000 zł).

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej poniżej 200 zł odpisuje się bezpośrednio w koszty zużycia materiałów w miesiącu przyjęcia do używania. Składniki te nie są objęte ewidencją.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej równej lub wyższej niż 200 zł, a mniejszej lub równiej 10.000 zł, ujmuje się ilościowo - wartościowo w księgach inwentarzowych i wartościowo na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”. Odpisy umorzeniowe ujmowane są na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych,

wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Zestawy komputerowe, drukarki, bez względu na ich wartość ujmują się w księdze inwentarzowej środków trwałych (konto 011 „Środki trwałe”).

Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia środków trwałych do dnia bilansowego lub do dnia przyjęcia do użytkowania, koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów.

Do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- 1) dokumentacji projektowej;
- 2) nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową;
- 3) badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu;
- 4) przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów;
- 5) opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy;
- 6) założenia stref ochronnych i zieleni;
- 7) nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
- 8) ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy;
- 9) inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Nakłady inwestycyjne na rzecz jednostek organizacyjnych ponoszone przez gminę w związku z realizacją inwestycji księgowane na koncie 080 przekazywane są, na podstawie dowodów PT, do jednostek organizacyjnych gminy, a następnie wyksięgowywane w korespondencji z kontem 800, z pominięciem księgowania na koncie 011. Wyksięgowanie następuje po zakończeniu całej inwestycji.

Odpis zaniechanych inwestycji dokonuje się na podstawie decyzji Wójta Gminy.

III. Materiały na dzień nabycia wycenia się w cenach zakupu. Urząd nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. Zakupione materiały w ilościach dostosowanych do bieżących potrzeb, przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności i odpisywane w koszty na dzień ich zakupu. Na dzień bilansowy objęte są spisem z natury.

W urzędzie prowadzi się ewidencję ilościowo-wartościową zakupionego paliwa do samochodów i sprzętu na koncie 310 „Materiały” (bez paliwa zakupionego do samochodów i sprzętu użytkowanych przez OSP). Stan i rozchód zapasów (paliwa) wycenia się według cen zakupu, metodą pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (FIFO). Na dzień bilansowy na podstawie spisu z natury ustala się wartość nieużytych materiałów i wycenia się według cen zakupu, metodą pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (FIFO). Ujmują się je na koncie 310 „Materiały”, zmniejszając koszty działalności roku obrotowego, za który była przeprowadzona inwentaryzacja.

IV. Towary na dzień nabycia wycenia się w cenach zakupu, którą jest kwota należna sprzedawcy bez podlegającego odliczeniu podatku od towarów i usług, wykazanego na fakturze dokumentującej dany zakup. Koszty zakupu - w tym m.in. koszty transportu, załadunku, wyładunku, składowania, ubezpieczenia towaru w drodze - odpisuje się bezpośrednio w koszty działalności.

W urzędzie prowadzi się ewidencję ilościowo-wartościową zakupionego towaru na koncie 330 „Towary”. Stan i rozchód zapasów wycenia się według cen zakupu, metodą pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (FIFO).”

V. Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmują się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

VI. Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmują się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

Umarzanie, odraczanie i rozkładanie na raty należności niepodatkowych dokonuje się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz Uchwałą Nr IV/14/2011 Rady Gminy w Domaradzu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłaceniu należności pieniężnych, mających

charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Domaradz lub jej jednostkom podległym. Do należności podatkowych stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:

- 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym;
- 2) należności od dłużników, w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności;
- 3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności;
- 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania;
- 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców – w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Urząd stosuje metodę indywidualną i metodę grupową szacowania odpisów aktualizujących należności, wymienione w art. 35b uor.

Metoda identyfikacji poszczególnych należności (metoda indywidualna) ma zastosowanie do należności:

- 1) nieobjętych metodą grupową z powodu niespełnienia kryterium masowości należności;
- 2) wyłączonych z metody grupowej ze względu na:
 - przekroczenie kwoty istotności;
 - pewną utratę wartości.

W metodzie indywidualnej kwoty odpisu aktualizującego ustala się oddzielnie dla należności każdego dłużnika, po przeprowadzeniu analizy jego sytuacji finansowej i majątkowej. Kwoty te powinny odzwierciedlać prawdopodobieństwo odzyskania długu.

Metoda szacowania kwoty odpisu ogólnego na nieściągalne należności (metoda grupowa) ma zastosowanie do należności masowych, do których zalicza się:

- 1) należności z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych;
- 2) należności cywilnoprawne z tytułu czynszu najmu i dzierżawy, dostawy wody i odbioru ścieków;
- 3) należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z należności masowych aktualizowanych metodą grupową wyłącza się należności od osób prawnych i fizycznych:

- 1) w kwocie istotnej;
- 2) których utrata wartości jest pewna.

Za kwotę istotną uznaje się należności, których kwota ogółem, będąca sumą należności wymagalnych i niewymagalnych, głównych i ubocznych, wykazana na koncie dłużnika w danym rodzaju należności na dzień bilansowy przekracza 50.000 zł.

Do należności, których utrata wartości jest pewna, zalicza się należności od podmiotów:

- 1) postawionych w stan upadłości;
- 2) wobec których wszczęto postępowanie restrukturyzacyjne;
- 3) co do których sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości lub o rozpoczęcie restrukturyzacji;
- 4) których zobowiązania nie zostały spłacone w zakończonym lub umorzonym postępowaniu upadłościowym lub restrukturyzacyjnym,
- 5) co do których została stwierdzona nieściągalność długów w odpowiednim postępowaniu egzekucyjnym (administracyjnym lub sądowym).

Należności wyłączone z aktualizacji metodą grupową aktualizuje się metodą indywidualną.

Aktualizację metodą grupową przeprowadza się z zastosowaniem wiekowania należności tj. zakwalifikowania należności wymagalnej do przedziału czasowego zalegania

z płatnością. Przedziałom czasowym okresów zalegania z płatnością przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności:

- 1) do 6 miesięcy – bez odpisu aktualizującego;
- 2) powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy – odpis aktualizujący w wysokości 50% należności;
- 3) powyżej 12 miesięcy – odpis aktualizujący w wysokości 100% należności;
- 4) należne odsetki – odpis aktualizujący w wysokości 100% należności.

Wycenę należności w zakresie odpisów aktualizujących przeprowadza się raz w roku na dzień bilansowy.

Należności spłacone po 31 grudnia a przed terminem ustalenia odpisów aktualizujących, nie podlegają aktualizacji wyceny.

VII. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

VIII. Rezerwy, o których mowa w art. 35d ustawy, tworzy się przed zamknięciem ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy.

IX. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się nie później niż na koniec kwartału i na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

X. Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy, po obowiązującym na ten dzień średnim kursie NBP ustalonym dla danej waluty.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w dniu dokonania operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim, ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu faktycznie użytego oraz w przypadku pozostałych operacji.

XI. Ustalanie wyniku finansowego.

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, według rodzajów kosztów i jednocześnie w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków. Wynik finansowy w urzędzie ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.

Zasady rachunkowości przyjęte w jednostkach oświatowych:

Wartości niematerialne i prawne w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- 1) w przypadku zakupu – według cen nabycia,
- 2) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej,
- 3) otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – w wartości określonej w tej decyzji,
- 4) w przypadku darowizny – w wartości rynkowej na dzień nabycia.

Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne bez względu na wartość o okresie używania dłuższym niż rok, podlegają odpisom amortyzacyjnym metodą liniową, według zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustala się następujące stawki amortyzacyjne:

- 1) od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich – 50%,
- 2) od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 20%.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia wartości niematerialnych i prawnych do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 400 „Amortyzacja” i są naliczane i księgowane jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizację programu komputerowego zalicza się bezpośrednio w koszty.

Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

- 1) środki trwałe,
- 2) pozostałe środki trwałe,
- 3) środki trwałe w budowie (inwestycje),
- 4) zbiory biblioteczne.

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- 1) w przypadku zakupu – według cen nabycia,
- 2) w przypadku wytworzenia – według kosztów wytworzenia,
- 3) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej,
- 4) w przypadku darowizny – według wartości rynkowej,
- 5) w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu lub według wartości rynkowej.

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- 1) grunty,
- 2) budynki i budowle,
- 3) maszyny i urządzenia,
- 4) środki transportu i inne rzeczy,
- 5) ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji to wartość początkową tych środków powiększa się o sumę nakładów na ich ulepszenie, w tym także o nakłady na nabycie części składowych, części dodatkowych, części peryferyjnych.

Nakładami na ulepszenie środków trwałych są nakłady powodujące zwiększenie wartości użytkowej tych środków z dniem przekazania ich do użytkowania.

Do nakładów na ulepszenie środków trwałych zalicza się:

- 1) przebudowę czyli zmianę polegającą na poprawieniu istniejącego stanu środków trwałych na inny,
- 2) rozbudowę czyli powiększenie albo rozszerzenie składników majątkowych, w szczególności zaś budynków i budowli,
- 3) rekonstrukcję czyli odtworzenie lub odbudowanie zużytych całkowicie lub częściowo składników majątkowych,
- 4) modernizację czyli unowocześnienie środków trwałych.

Środki trwałe podlegają odpisom amortyzacyjnym, z wyjątkiem gruntów, metodą liniową, według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” i jest naliczana i księgowana jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza, wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów. Wyniki takiej aktualizacji

odnosi się na fundusz.

Nieruchomości przyjmowane w trwały zarząd wprowadza się do ewidencji środków trwałych i księguje w wartości netto.

Umarza się jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania pozostałe środki trwałe:

- 1) środki dydaktyczne służące do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych,
- 2) książki i zbiory biblioteczne,
- 3) odzież i umundurowanie,
- 4) meble i dywany,
- 5) inwentarz żywy
- 6) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (10.000 zł i mniejszej), dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.

Nakłady na nabycie wymienionych środków trwałych finansuje się ze środków na wydatki bieżące niezależnie od ich wartości, chyba, że stanowią pierwsze wyposażenie nowopowstałych obiektów budowlanych.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej poniżej 500 zł odpisuje się bezpośrednio w koszty zużycia materiałów w miesiącu przyjęcia do używania. Składniki te nie są objęte ewidencją.

Bez względu na wartość księgi inwentarzowe prowadzi się dla następujących pozostałych środków trwałych:

- 1) meble,
- 2) komputery.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej równej lub wyższej niż 500 zł, a mniejszej lub równej 10 000 zł, ujmuje się ilościowo - wartościowo w księgach inwentarzowych i wartościowo na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”. Odpisy umorzeniowe ujmowane są na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia środków trwałych do dnia bilansowego lub do dnia przyjęcia do używania, koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów.

Do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- 1) dokumentacji projektowej,
- 2) nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- 3) badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- 4) przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- 5) opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- 6) założenia stref ochronnych i zieleni,
- 7) nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- 8) ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- 9) inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Zbiory biblioteczne – ewidencja prowadzona jest według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. z 2008 r. poz. 1283 ze zm.).

Zakupione zbiory wyceniane są w cenie zakupu. Zbiory ujawnione, darowane wycenia się według wartości szacunkowej ustalonej komisyjnie i zatwierdzonej przez dyrektora. Rozchody wycenia się w wartości ewidencyjnej.

Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarżane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Materiały w jednostce wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom zakupu.

Jednostka prowadzi ewidencję ilościowo-wartościową zakupionej żywności na stołówkę szkolną na koncie 310 „Materiały”. Stan i rozchód zapasów (żywności) z magazynu wycenia się według cen zakupu, metodą pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (FIFO). Rozchód materiałów z magazynu odbywa się na koniec każdego miesiąca i odpisuje się bezpośrednio w ciężar kosztów działalności operacyjnej na konto 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Na dzień bilansowy na podstawie spisu z natury ustala się wartość nieużytych materiałów. Wycenia się je według cen ich zakupu i ujmuje na koncie 310 „Materiały”.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem Vat, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożności wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizacyjnych dotyczących należności wątpliwych (art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:

1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz w stosunku do których zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu - do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub umieszczonej w spisie wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym,

2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,

3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,

4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,

5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Odpisu aktualizującego dla należności określonych w ust. 1 pkt 1-4 dokonuje się indywidualnie dla poszczególnych należności w oparciu o przeprowadzoną analizę sytuacji poszczególnych dłużników na podstawie posiadanej dokumentacji z prowadzonej egzekucji zaległości lub innych dokumentów uzasadniających dokonanie odpisu, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny aktywów w jednostce dokonywany jest na ostatni dzień roku obrotowego odpis aktualizujący na należności przeterminowane. W celu urealnienia wartości aktywów z ust. 2 pkt. 5 przyjmuje się zasadę aktualizacji należności głównej oraz należności odsetkowej poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Przedziałom czasowym przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności według podanych niżej wartości procentowych:

1) dla należności, które stały się wymagalne w roku obrotowym, za które sporządzane jest sprawozdanie finansowe - bez odpisu aktualizującego,

2) dla należności, które stały się wymagalne w roku obrotowym, poprzedzającym rok obrotowy, za które sporządzane jest sprawozdanie finansowe - odpis aktualizujący w wysokości 50 %,

3) dla należności, które stały się wymagalne w okresach wcześniejszych, niż okresy wymienione w punkcie 1 i 2 - odpis aktualizujący w wysokości 100 %.

Wycenę bilansową należności należy zakończyć do 20 lutego każdego roku obrotowego.

Odpisy aktualizujące (indywidualne) wartość należności powinny uwzględniać również te zdarzenia i przesłanki, które wystąpiły po dniu bilansowym i przed 20 lutego (np. śmierć dłużnika, ogłoszenie upadłości przez dłużnika, zapłata należności).

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Rezerwy, o których mowa w art. 35d ustawy o rachunkowości, tworzy się przed zamknięciem ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się nie później niż na koniec kwartału i na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy, po obowiązującym na ten dzień średnim kursie NBP ustalonym dla danej waluty.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w dniu dokonania operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim, ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu faktycznie użytego oraz w przypadku pozostałych operacji.

Ustalanie wyniku finansowego

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, według rodzajów kosztów i jednocześnie w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków. Wynik finansowy w jednostce ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) sporządzany jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r.

Zasady rachunkowości przyjęte w Zespole Obsługi Szkół w Domaradzu:

Wartości niematerialne i prawne w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- 1) w przypadku zakupu – według cen nabycia,
- 2) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej,
- 3) otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu – w wartości określonej w tej decyzji,
- 4) w przypadku darowizny – w wartości rynkowej na dzień nabycia.

Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne bez względu na wartość o okresie używania dłuższym niż rok, podlegają odpisom amortyzacyjnym metodą liniową, według zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustala się następujące stawki amortyzacyjne:

- 1) od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich – 50%,
- 2) od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 20%.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia wartości niematerialnych i prawnych do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 400 „Amortyzacja” i są naliczane i księgowane jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizację programu komputerowego zalicza się bezpośrednio w koszty.

Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

1) środki trwałe,

2) pozostałe środki trwałe,

3) środki trwałe w budowie (inwestycje).

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

1) w przypadku zakupu – według cen nabycia,

2) w przypadku wytworzenia – według kosztów wytworzenia,

3) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej,

4) w przypadku darowizny – według wartości rynkowej,

5) w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu lub według wartości rynkowej.

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki obsługującej.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

1) grunty,

2) budynki i budowle,

3) maszyny i urządzenia,

4) środki transportu i inne rzeczy,

5) ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji lub modernizacji to wartość początkową tych środków powiększa się o sumę nakładów na ich ulepszenie, w tym także o nakłady na nabycie części składowych, części dodatkowych, części peryferyjnych.

Nakładami na ulepszenie środków trwałych są nakłady powodujące zwiększenie wartości użytkowej tych środków z dniem przekazania ich do użytkowania.

Do nakładów na ulepszenie środków trwałych zalicza się:

1) przebudowę czyli zmianę polegającą na poprawieniu istniejącego stanu środków trwałych na inny,

2) rozbudowę czyli powiększenie albo rozszerzenie składników majątkowych, w szczególności zaś budynków i budowli,

3) rekonstrukcję czyli odtworzenie lub odbudowanie zużytych całkowicie lub częściowo składników majątkowych,

4) modernizację czyli unowocześnienie środków trwałych.

Środki trwałe podlegają odpisom amortyzacyjnym, z wyjątkiem gruntów, metodą liniową, według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” i jest naliczana i księgowana jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza, wycenia się w wartości netto, którą stanowi wartość początkowa pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów. Wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz.

Nieruchomości przyjmowane w trwałe zarząd wprowadza się do ewidencji środków trwałych i księguje w wartości netto.

Umarza się jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania pozostałe środki trwałe:

- 1) środki dydaktyczne służące do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych,
 - 2) książki i zbiory biblioteczne,
 - 3) odzież i umundurowanie,
 - 4) meble i dywany,
 - 5) inwentarz żywy
 - 6) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (10 000 zł i mniejszej), dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do użytkowania.
- Nakłady na nabycie wymienionych środków trwałych finansuje się ze środków na wydatki bieżące niezależnie od ich wartości, chyba, że stanowią pierwsze wyposażenie nowopowstałych obiektów budowlanych.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej poniżej 500 zł odpisuje się bezpośrednio w koszty zużycia materiałów w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Składniki te nie są objęte ewidencją.

Bez względu na wartość księgi inwentarzowe prowadzi się dla następujących pozostałych środków trwałych:

- 1) meble,
- 2) komputery.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej równej lub wyższej niż 500 zł, a mniejszej lub równej 10 000 zł, ujmuje się ilościowo - wartościowo w księgach inwentarzowych i wartościowo na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”. Odpisy umorzeniowe ujmowane są na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia środków trwałych do dnia bilansowego lub do dnia przyjęcia do użytkowania, koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów.

Do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- 1) dokumentacji projektowej,
- 2) nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- 3) badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- 4) przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- 5) opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- 6) założenia stref ochronnych i zieleni,
- 7) nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- 8) ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- 9) inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Materiały w jednostce obsługującej wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom zakupu.

Na dzień bilansowy na podstawie spisu z natury ustala się wartość nieużytych materiałów, wycenia się według cen ich zakupu i ujmuje na koncie 310 „Materiały”.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem Vat, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożności wyceny, tj.

w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizacyjnych dotyczących należności wątpliwych (art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:

1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz w stosunku do których zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu - do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub umieszczonej w spisie wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym;

2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności;

3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności;

4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania;

5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Odpisu aktualizującego dla należności określonych w ust. 1 pkt 1-4 dokonuje się indywidualnie dla poszczególnych należności w oparciu o przeprowadzoną analizę sytuacji poszczególnych dłużników na podstawie posiadanej dokumentacji z prowadzonej egzekucji zaległości lub innych dokumentów uzasadniających dokonanie odpisu, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny aktywów w jednostce obsługującej dokonywany jest na ostatni dzień roku obrotowego odpis aktualizujący na należności przeterminowane. W celu urealnienia wartości aktywów z ust. 2 pkt 5 przyjmuje się zasadę aktualizacji należności głównej oraz należności odsetkowej poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Przedziałom czasowym przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności według podanych niżej wartości procentowych:

1) dla należności, które stały się wymagalne w roku obrotowym, za które sporządzane jest sprawozdanie finansowe - bez odpisu aktualizującego,

2) dla należności, które stały się wymagalne w roku obrotowym, poprzedzającym rok obrotowy, za które sporządzane jest sprawozdanie finansowe - odpis aktualizujący w wysokości 50 %,

3) dla należności, które stały się wymagalne w okresach wcześniejszych, niż okresy wymienione w punkcie 1 i 2 - odpis aktualizujący w wysokości 100 %.

Wycenę bilansową należności należy zakończyć do 20 lutego każdego roku obrotowego.

Odpisy aktualizujące (indywidualne) wartość należności powinny uwzględniać również te zdarzenia i przesłanki, które wystąpiły po dniu bilansowym i przed 20 lutego (np. śmierć dłużnika, ogłoszenie upadłości przez dłużnika, zapłata należności).

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Rezerwy, o których mowa w art. 35d ustawy o rachunkowości, tworzy się przed zamknięciem ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się nie później niż na koniec kwartału i na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy, po obowiązującym na ten dzień średnim kursie NBP ustalonym dla danej waluty.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po kursie:

1) faktycznie zastosowanym w dniu dokonania operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,

2) średnim, ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu faktycznie użytego oraz

w przypadku pozostałych operacji.

Ustalanie wyniku finansowego

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, według rodzajów kosztów i jednocześnie w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków.

Wynik finansowy ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) sporządzany jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r.

Zasady rachunkowości przyjęte w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Domaradzu:

ZASTOSOWANE ZASADY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne ujęte w sprawozdaniu finansowym to licencje na programy komputerowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok. W zestawieniu aktywów GOPS wykazane są w wartości netto to jest według cen nabycia skorygowane o ich dotychczasowe umorzenie.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe.

Za środki trwałe uważa się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne i zdadne do użytku, przeznaczone do używania na własne potrzeby jednostki nad którymi ta jednostka sprawuje kontrolę. Umarzane są metodą liniową według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych. Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Środki trwałe o wartości poniżej 10 000 zł umarza się w 100% pod datą przyjęcia do użytkowania. Ponadto w pełnej wysokości poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania umorzeniu podlegają meble i dywany.

W sprawozdaniu finansowym wartość środków trwałych podano w kwocie netto tj. pomniejszone o dokonane umorzenie.

Należności długoterminowe

Należności długoterminowe obejmują nienależnie pobrane świadczenia rozłożone na raty.

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe obejmują:

- c) należności krótkoterminowe,
- d) środki pieniężne.

Pełną wartością wszystkich zakupionych materiałów obciąża się właściwe koszty, rezygnując z ewidencji magazynowej. Należności krótkoterminowe wyceniono na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty. Środki pieniężne na rachunkach bankowych wyceniono w wartości nominalnej.

Zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zobowiązania krótkoterminowe zostały wycenione w wartości wymagającej zapłaty. Zobowiązania długoterminowe nie wystąpiły w GOPS w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem.

Fundusz jednostki

Fundusz jednostki stanowi równowartość aktywów trwałych i obrotowych jednostki budżetowej. Został wykazany w wartości nominalnej.

Wynik finansowy

Wynik finansowy ustalony został przy zastosowaniu zasady memoriału, współmierności realizacji. W całości na wynik finansowy roku obrotowego miały wpływ poniesione w danym roku opłacone lub przypadające do zapłaty koszty wg rodzajów, koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne. Natomiast na przychody miały

wpływ zrealizowane oraz zarachowane przychody z tytułu należności budżetowych, sprzedaży usług, przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne.

Odpis aktualizujący należności

Aktualizacja należności dokonywana jest w GOPS w Domaradzu wg stanów na dzień bilansowy na podstawie tzw. „wiekowania należności”.

Wiekowanie należności na dzień 31 grudnia 2021 r.	Należności przeterminowane do 60 dni	Należności przeterminowane od 61 do 180 dni	Należności przeterminowane od 181 do 360 dni	Należności przeterminowane powyżej 361 dni
współczynnik nieściągalności	20%	40%	60%	100%
Odpis aktualizujący wartość należności	Suma należności przeterminowanych (w tym przedziale czasowym) * 20%	Suma należności przeterminowanych (w tym przedziale czasowym) * 40%	Suma należności przeterminowanych (w tym przedziale czasowym) * 60%	Suma należności przeterminowanych (w tym przedziale czasowym) * 100%

5. inne informacje

Zestawienie wzajemnych wyłączeń między jednostkami Gminy Domaradz w 2025 r.

Bilans	Kwota	UG	ZSPD	ZSG	SP2G	SPB	ZOSZ	GOPS	Kwota wyłączenia	Kwota po wyłączeniu
nie występują wyłączenia									0,00	0,00

RZiS	Kwota	UG	ZSPD	ZSG	SP2G	SPB	ZOSZ	GOPS	Kwota wyłączenia	Kwota po wyłączeniu
A.IV.	0,00								0,00	0,00
A.VI.	48 927 169,45	13 597,90	52 578,00	21 048,00	25 428,00	17 742,00			130 393,90	48 796 775,55
B.II.	3 238 842,22		4 540,78	2 055,44	1 214,55				7 810,77	3 231 031,45
B.III.	4 174 971,90		4 031,49	464,96			232,40	548,28	5 277,13	4 169 694,77
B.IV.	279 024,18						152,00	358,00	510,00	278 514,18
B.IX.	8 443 391,29							116 796,00	116 796,00	8 326 595,29
Razem		13 597,90	61 150,27	23 568,40	26 642,55	17 742,00	384,40	117 702,28		

ZZF	kwota	UG	ZSPD	ZSG	SP2G	SPB	ZOSZ	GOPS	Kwota wyłączenia	Kwota po wyłączeniu
I.1.6.	4 307 425,24		4 196 903,42						4 196 903,42	110 521,82
I.1.10.	527 061,95	520 278,31							520 278,31	6 783,64
I.2.6.	4 199 465,10	4 196 903,42							4 196 903,42	2 561,68
I.2.9.	640 245,29	519 144,10	1 132,58	1,63					520 278,31	119 966,98
Razem		5 236 325,83	4 198 036,00	1,63	0,00	0,00	0,00	0,00		

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

1.

1.1. szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia

Tabela nr 1. Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych
okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

L p.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2025	Zwiększenia				Zmniejszenia				Stan na koniec roku 2025
			aktualizacja wartości	nabycie	przemieszczenie wewnętrzne	razem zwiększenia	aktualizacja wartości	rozchód	przemieszczenie wewnętrzne	razem zmniejszenia	
I.	Wartości niematerialne i prawne	427 944,24		13 717,89		13 717,89		1 506,00		1 506,00	440 156,13
II.	Środki trwałe, z tego:	96 987 523,37	0,00	7 217 733,43	4 214 025,02	11 431 758,45	0,00	193 884,26	4 153 525,02	4 347 409,28	104 071 872,54
1	Grunty, w tym:	3 799 700,98		19 561,64		19 561,64		9 263,04		9 263,04	3 809 999,58
1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	116 425,14				0,00				0,00	116 425,14

2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	72 103 070,02		5 510 219,57	4 136 403,42	9 646 622,99			4 136 403,42	4 136 403,42	77 613 289,59
3	Urządzenia techniczne i maszyny	10 616 338,86		517 998,24		517 998,24		26 952,44		26 952,44	11 107 384,66
4	Środki transportu	4 067 638,87		398 610,00		398 610,00		3 600,00		3 600,00	4 462 648,87
5	Inne środki trwałe	6 400 774,64		771 343,98	77 621,60	848 965,58		154 068,78	17 121,60	171 190,38	7 078 549,84
	Razem	97 415 467,61	0,00	7 231 451,32	4 214 025,02	11 445 476,34	0,00	195 390,26	4 153 525,02	4 348 915,28	104 512 028,67

Tabela nr 2. Zmiany stanu amortyzacji lub umorzenia wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych
okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2025	Zwiększenia				Zmniejszenia				Stan na koniec roku 2025	
			amortyzacja/u morzenie roczne	aktualizacja wartości	nabycie	przemieszczenie wewnętrzne	razem zwiększenia	aktualizacja wartości	rozchód	przemieszczenie wewnętrzne		razem zmniejszenia
I.	Wartości niematerialne i prawne	367 999,32	31 774,36		13 717,89		45 492,25		1 506,00		1 506,00	411 985,57
II.	Środki trwałe, z tego:	40 573 806,19	4 409 955,08	0,00	544 142,83	77 621,60	5 031 719,51	0,00	184 621,22	17 121,60	201 742,82	45 403 782,88
1	Grunty, w tym:	0,00					0,00				0,00	0,00
1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	0,00					0,00				0,00	0,00

	2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	26 717 135,50	2 901 173,40				2 901 173,40				0,00	29 618 308,90																		
	3	Urządzenia techniczne i maszyny	4 734 666,72	907 287,34		8 230,00		915 517,34		26 952,44		26 952,44	5 623 231,62																		
	4	Środki transportu	2 765 945,39	412 401,96				412 401,96		3 600,00		3 600,00	3 174 747,35																		
	5	Inne środki trwałe	6 356 058,58	189 092,38		535 912,83	77 621,60	802 626,81		154 068,78	17 121,60	171 190,38	6 987 495,01																		
		Razem	40 941 805,51	4 441 729,44	0,00	557 860,72	77 621,60	5 077 211,76	0,00	186 127,22	17 121,60	203 248,82	45 815 768,45																		
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami																														
	Brak informacji w tym zakresie																														
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych																														
	Nie wystąpiły																														
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczyście																														
	<p>Gmina Domaradz nie użytkuje gruntów wieczyście.</p> <p>Gmina Domaradz posiada grunty stanowiące jej własność, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.</p> <p>Wartość gruntów użytkowanych wieczyście okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Stan na początek roku 2024</th> <th>Zwiększenia</th> <th>Zmniejszenia</th> <th>Stan na koniec roku 2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Powierzchnia (w ha)</td> <td>0,8540</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0,8540</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Wartość</td> <td>116 425,14</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> <td>116 425,14</td> </tr> </tbody> </table>													Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2024	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku 2024	1	Powierzchnia (w ha)	0,8540	0	0	0,8540	2	Wartość	116 425,14	0,00	0,00	116 425,14
Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2024	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku 2024																										
1	Powierzchnia (w ha)	0,8540	0	0	0,8540																										
2	Wartość	116 425,14	0,00	0,00	116 425,14																										
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu																														

Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2025	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku 2025
1	Grunty				
2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej				
3	Urządzenia techniczne i maszyny	4 234,89	0	0	4 234,89
4	Środki transportu				
5	Inne środki trwałe	1 469,28			1 469,28
	Razem	5 704,17	0,00	0,00	5 704,17

1.6. liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Nie wystąpiły

1.7. dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)

Tabela nr 7. Odpisy aktualizujące wartość należności

okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2025	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec roku 2025
I.	Należności długoterminowe	0,00				0,00
II.	Należności krótkoterminowe, z tego:	1 622 181,48	172 298,62	0,00	234 018,89	1 560 461,21
1	Należności z tytułu dostaw i usług	0,00				0,00
2	Należności od budżetów	0,00				0,00
3	Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	0,00				0,00
4	Pozostałe należności	1 622 181,48	172 298,62	0,00	234 018,89	1 560 461,21
	Razem	1 622 181,48	172 298,62	0,00	234 018,89	1 560 461,21

1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie wystąpiły
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek 1.026.574,00 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek 633.013,00 zł
c)	powyżej 5 lat
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek 899.232,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie wystąpiły
1.11.	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie wystąpiły
1.12.	łącznie kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie wystąpiły
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie

Tabela nr 13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych
okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

L p.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku 2025	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku 2025
1	Przypis kosztów dotyczących bieżącego okresu sprawozdawczego (zasada memoriału), z których zobowiązania powstały w następnym roku	213 043,04	168 689,67	213 043,04	168 689,67
2	Przypis kosztów poniesionych w bieżącym okresie sprawozdawczym, a dotyczących przyszłych okresów	35 312,20	88 882,00	35 312,20	88 882,00
	Razem konto 640	177 730,84	79 807,67	177 730,84	79 807,67

Aktywa B.IV 73,4
Pasywa D.IV 79 881,07
Saldo 79 807,67

1.14. łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Otrzymane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe należytego wykonania umowy 876.125,15 zł.

1.15. kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

Tabela nr 15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

okres sprawozdawczy: 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wypłacona
1	Odprawa emerytalna, zakończenia kadencji	91 664,64
2	Odprawa rentowa	72 528,00
3	Odprawa pośmiertna	0,00
4	Nagroda jubileuszowa	228 233,82
5	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop	65 771,18
6	Świadczenia z ZFŚS	878 182,23
7	Świadczenia bhp (pieniężne)	23 576,39
8	Świadczenie na start	0,00
	Razem	1 359 956,26

1.16. inne informacje

Ujęte w ewidencji pozabilansowej na koncie 291-Należności w kwocie 715.025,17 zł, dotyczą należności zgłoszonej do Syndyka Masy Upadłości Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w Sanoku.

2.

2.1. wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

Nie wystąpiły

2.2. koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Nie występuje

2.3. kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Nie wystąpiły

2.4. informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

Nie dotyczy

2.5. inne informacje

	W rachunku zysków i strat w poz. A w pkt. VI prezentuje się przychody z tytułu wpłat za dożywianie dzieci szkoły i przedszkola w kwocie 656.686,00 zł, a w poz. B w pkt. II wartość artykułów spożywczych do przygotowania posiłków dla dzieci szkoły i przedszkola w kwocie 650.021,20 zł. Od roku 2025 dokonano zmiany w sposobie księgowania tych operacji, zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości.
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Nie wystąpiły

2026-04-22

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)